МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Херсонського державного університету

_____ Олександр СТИВАКОВСЬКИЙ

«28» вересня 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Освітня програма Середня освіта (мова та література англійська)
Спеціальність А4 Середня освіта
Спеціалізація А4.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань А4 Освіта
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Факультет філології, журналістики та мистецтв
Кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Курс 2, 3, 4

ПОГОДЖУЮ
Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар’я МАЛЬЧИКОВА

«18» вересня 2026 р.

Івано-Франківськ – 2026

Програму розроблено:
Поторій Н.В., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Програму розроблено на основі освітньої програми «Середня освіта (мова і література англійська)», затвердженої Вченою радою Херсонського державного університету 23.04.2018 р. (протокол № 11) зі змінами (протокол № 16 від 05.04.2022 р., наказ № 235-Д від 07.04.2022 р.).

Деканеса факультету_____ Ірина ГОШТАНАР

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Протокол № 1-в від «28» серпня 2026 р.

Завідувачка кафедри _____ Юлія КІЩЕНКО

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол №1 від «28» серпня 2026 р.

Голова ради _____Ірина ГОШТАНАР

Керівниця навчального відділу _____ Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Практика є невід'ємним компонентом процесу підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та різновидом навчальних занять, що забезпечують якісну професійно-практичну підготовку здобувачів.

Мета практики і зміст кожного етапу тісно взаємопов'язані й спрямовані на вирішення спільного завдання – формування практичного досвіду щодо вирішення конкретних професійних задач. Практика є підґрунтям для набуття досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особи фахівця.

Організація і проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету регламентується такими документами:

1. Закон України «Про вищу освіту». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
2. Закон України «Про освіту». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
3. Кодекс законів про працю України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text
4. Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text
5. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18#Text
6. Стандарти вищої освіти відповідних спеціальностей.
7. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 № 789-Д, Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 29.01.2024 про внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 07.02.2024 №88-Д https://ksu24.kspu.edu/s/7ogSN
8. Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 30.10.2023 про затвердження Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті від 17.11.2023 № 521-Д. https://ksu24.kspu.edu/s/w34uF
9. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету від 26.06.2020 № 592-Д. https://ksu24.kspu.edu/s/y0Eb8
10. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету від 06.04.2021 р. №419-Д. https://ksu24.kspu.edu/s/TSxs4
11. Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 26.08.2024 про затвердження Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ від 28.08.2024 № 410-Д) https://ksu24.kspu.edu/s/z9TMA
12. Навчальні плани спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців.
13. Робочі навчальні плани спеціальностей ХДУ.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

У Національній доктрині розвитку освіти в Україні у XXI столітті визначено головну мету, яка полягає у створенні умов для особистісного розвитку та творчої самореалізації кожного громадянина України, формуванні покоління, здатного навчатися впродовж усього життя, створювати та розвивати цінності громадянського суспільства; здатності консолідації української нації, інтеграції України в європейський і світовий простір як конкурентоспроможної та процвітаючої держави. Велику роль у розв'язанні цих завдань відіграє вчитель. Тому важливою умовою модернізації освіти є підготовка педагогічних кадрів.

Професійна підготовка – багатофакторний процес, всі складники якого знаходяться між собою у складних взаємодоповнюючих і взаємозумовлених зв'язках – це

цілеспрямована діяльність, що представляє єдність змісту, структури, мети навчання і виховання, сукупність психологічних і моральних якостей особистості, знань, умінь, навичок, філологічних і педагогічних здібностей, набуття яких дає можливість формувати позитивну мотивацію студентів до майбутньої професійної діяльності, сприяє оволодінню ними необхідним обсягом загально-культурних, психолого-педагогічних і спеціальних знань, дозволяє викладати філологічні дисципліни й виконувати пошуково-дослідну і виховну роботу.

Практична підготовка здобувачів Херсонського державного університету здійснюється шляхом проходження ними практики у структурних підрозділах університету, що забезпечують виконання програми практики та в закладах загальної середньої освіти.

Практика є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих кадрів. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами за час навчання, як загальних, так і фахових компетентностей за обраною спеціальністю.

Метою практик є формування та розвиток у здобувачів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі обраної спеціальності.

Завдання практик:

1) закріплення й поглиблення знань із фахових і психолого-педагогічних дисциплін у процесі їхнього застосування під час розв'язання конкретних завдань навчального, виробничого або науково-дослідного характеру;

2) створення ситуацій, що сприятимуть усвідомленню мовознавчих, літературознавчих, педагогічних процесів;

3) вироблення навичок адаптації в колективі в процесі трудової діяльності;

4) ознайомлення з сучасними формами, методами, прийомами організації праці у філологічній та педагогічній галузі;

5) формування практичних навичок самостійного виконання професійних завдань у реальних життєвих або виробничих умовах;

6) виховання потреби в самоосвіті й професійному вдосконаленні;

7) формування навичок науково-дослідної роботи в процесі збирання й вивчення мовознавчого, літературознавчого та педагогічного матеріалу;

8) закріплення навичок дотримання норм академічної доброчесності.

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
ОК 22	Навчальна практика ІІ курс	ЗК 3; 5-7; 10; 12; 13	ФК 4; 9; 10; 12; 13; 16	**ПРН 3.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. **ПРН 6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. **ПРН 7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. **ПРН 12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. **ПРН 14.** Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. **ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. **ПРН 20.** Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий). **ПРН 21**. Володіти психолого-педагогічними та методичними основами навчального процесу та вміти їх застосовувати при викладанні іноземної мови
ОК 22	Навчальна практика III курс	ЗК 3; 8; 9 ; 11	ФК 6; 7; 10; 12	**ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. **ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. **ПРН 6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. **ПРН 11.** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. **ПРН 14.** Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. **ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання
ОК 23	Виробнича IV курс	ЗК 1-7; 9; 10	ФК 2-8; 11	**ПРН 1.** Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки. **ПРН 2.** Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання іноземних мов і світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань. **ПРН 3.** Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземної мови та світової літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності. **ПРН 4.** Знання та вміння використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови. **ПРН 5.** Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології. **ПРН 7.** Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах. **ПРН 8.** Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу. **ПРН 12.** Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико- культурному контексті; володіння різними видами аналізу художнього твору, вміння визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури. **ПРН 13.** Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі. **ПРН 14**. Використання гуманістичного потенціалу рідної й англійської мов і світової літератури, другої іноземної мови для формування духовного світу юного покоління громадян України. **ПРН 15**. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію. **ПРН 16.** Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури. **ПРН 17.** Знання вимог до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров’я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності
ОК 23	Виробнича практика IV курс	ЗК 1-11	ФК 5-10	**ПРН 1.** Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації за критеріями доцільності та достовірності, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. **ПРН 7.** Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності. **ПРН 8.** Здатність застосовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного спілкування англійською мовою. **ПРН 9.** Знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті. **ПРН 11.** Здатність працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі

2. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОПИС ПРАКТИК

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
ОК 22	Навчальна практика ІІ курс	6	Захист /диф. залік	Навчальну практику слід розглядати як одиницю освітнього процесу, яка вміщує всі його основні особливості. Якість мовної практики та її ефективність залежать від її структури, методу, змісту, логіки та прийомів роботи, які мають бути комунікативно спрямовані. ***Предметом*** навчальної практики є англійськомовне писемне мовлення. Оволодіння вміннями писемного мовлення іноземною мовою є одним із пріоритетів стандарту вищої освіти та безумовною вимогою сучасності, що створює напрямок міжнаціональної взаємодії через участь у спільних із зарубіжними закладами вищої освіти проєктах, програмах академічної мобільності, міжнародних науково-практичних конференціях тощо. Крім того, високий рівень сформованості вмінь писемного мовлення передбачений міжнародними кваліфікаційними випробуваннями з іноземної мови. ***Метою*** навчальної практики є розвиток комунікативної компетентності в писемному мовленні англійською мовою здобувачів рівня вищої освіти «Бакалавр» як їхньої здатності здійснювати письмове спілкування в сфері особистої та професійної комунікації, застосовуючи знання, вміння, навички, стратегії і досвід роботи з іншомовним текстом і знання про особливості побудови письмових висловлювань у культурі мови, що вивчається. ***Завданнями*** навчальної практики є формування, розвиток і вдосконалення окремих складників комунікативної компетентності в писемному мовленні: - лінгвістичної компетентності (оволодіння лексичними засобами й граматичними правилами їх організації); - соціолінгвістичної компетентності (здатності створювати тексти відповідно до конкретних ситуацій писемної комунікації, що визначають тематику, форми й типи текстів, які продукуються в цих ситуаціях); - соціокультурної компетентності (знання національно-культурних особливостей побудови письмових текстів, а також уміння і навички використання мовних засобів, які обслуговують ці тексти);

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
				- дискурсивної компетентності (здатності створювати й інтерпретувати тексти та досягати цілісності окремих висловлювань у значущих комунікативних моделях); - стратегічної компетентності (уміння компенсувати відсутні мовні знання наявними засобами)
ОК 22	Навчальна практика ІІІ курс	6	Захист /диф. залік	Навчальна практика є важливим складником процесу підготовки здобувачів вищої освіти, що забезпечує необхідний рівень професійної підготовки до науково-дослідної, науково-методичної, краєзнавчої, культурно-просвітницької діяльності. ***Метою*** навчальної практики здобувачів ІІІ курсу спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література англійська) є формування комплексу загальних і фахових компетентностей, необхідних для здійснення подальшої освітньої діяльності для здобуття рівня вищої освіти «бакалавр» і професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти. Під час навчальної практики здобувачів ІІІ курсу реалізується комплекс ***завдань***: - ознайомити з побудовою освітнього процесу в ЗЗСО, взагалі, і з особливостями організації в ньому процесу навчання англійської мови; - ознайомити з професійними обов'язками вчителя англійської мови, правилами ведення документації та її видами, підручниками й навчальними матеріалами з англійської мови, обладнанням класу англійської мови, політикою оцінювання навчальних досягнень учнів і засобами мотивування до навчання й заохочення; - збагатити знання про сучасні методи, технології, засоби навчання англійської мови у ЗЗСО; - формувати вміння педагогічного спостереження, аналізу уроку, планування етапів уроку відповідно до поставлених завдань
ОК 23	Виробнича практика	12	Захист /диф. залік	Виробнича практика здобувачів спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література англійська) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спрямована на поглиблення теоретичних знань з базових філологічних дисциплін, з методики викладання англійської мови і світової літератури, другої іноземної мови та

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
				розвиток умінь застосовувати отримані теоретичні знання в умовах реального педагогічного процесу, в розв'язанні конкретних навчальних та виховних завдань. Основною ***метою*** виробничої (педагогічної) практики є професійно-особистісний розвиток майбутнього вчителя англійської мови і світової літератури, другої іноземної мови, класного керівника, який володіє навичками творчого підходу до професійної діяльності та професійної поведінки. ***Завдання*** практики: - забезпечення найбільш повного залучення здобувачів до організації цілісного освітнього процесу в конкретному закладі загальної середньої освіти; - актуалізація психолого-педагогічних та спеціальних (предметних) знань здобувачів; - створення умов для творчого використання знань та розвитку професійних умінь здобувачів (прогностичні, діагностичні, організаторські (інтерактивні), комунікативні, пізнавальні, аналітичні, рефлексивні тощо). - формування у здобувачів психологічної готовності до роботи в закладі загальної середньої освіти; - активізація потреб майбутнього вчителя в професійно-особистісному саморозвитку та самовдосконаленні; - розвиток у здобувачів інтересу до професійної педагогічної діяльності, творчого підходу до процесу навчання; - формування готовності приймати рішення в інтересах розвитку та саморозвитку особистості учня та готовності до інноваційної діяльності в галузі освіти, оволодіння її засобами; - розвиток у здобувачів умінь вирішення стандартних та нестандартних педагогічних завдань, що виникають в реальному освітньому процесі; - практичне оволодіння формами, методами, прийомами викладання англійської мови і світової літератури, другої іноземної мови та проведення виховних заходів, навичками практичної роботи з науково-методичною літературою; - засвоєння на практичному рівні посадових функцій вчителя англійської мови і світової літератури, другої іноземної мови в закладах

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
				загальної середньої освіти України; - застосування різноманітних методів та прийомів навчання, сучасних педагогічних технологій у викладанні мови та літератури, педагогічній діяльності у позаурочний та позашкільний час; - перевірка вміння застосовувати набуті теоретичні знання в умовах реального освітнього процесу у закладі середньої освіти, надавати об'єктивну самооцінку власних можливостей; - вивчення здобувачами-практикантами передового досвіду роботи вчителя-філолога (збирання експериментального та дидактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи та подальшої професійної діяльності), вивчення активних форм та методів роботи за фахом, використання новітніх освітніх технологій; - формування дослідницького підходу до освітньої діяльності; - підготовка до самостійної роботи у закладах загальної середньої освіти
ОК 23	Виробнича практика IV курс	3	Захист /диф. залік	***Метою практики*** є поглиблення та закріплення теоретичних знань, формування у здобувачів системи умінь і навичок, фахових здібностей на основі сформованої теоретичної й практичної готовності до здійснення професійної діяльності, що необхідно для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах, оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями навчання. Основними ***завданнями*** виробничої практики є: - удосконалення вмінь і навичок з методики навчання іноземної мови; - розвиток умінь застосовувати одержані знання під час створення конкретних практичних завдань; - формування готовності й здатності здобувачів до самоосвіти та саморозвитку в майбутній професійній діяльності; - формування здатності моделювати зміст навчання, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання; - удосконалення здатності користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
				освітньому процесі; - удосконалення вмінь ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті; - сприяння профорієнтації майбутніх абітурієнтів ХДУ. Під час практики в здобувачів вищої освіти формуються, розвиваються, поглиблюються загальні й фахові компетентності

Графік практичної підготовки

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість проведення (тижнів)	Форма навчання	База практики	Відповідальний підрозділ
2	4	навчальна	4	денна форма	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			4	заочна форма		
3	6	навчальна	4	денна форма	заклади загальної середньої освіти м. Херсон та інших міст України	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			4	заочна форма		
4	7	виробнича	8	денна форма	заклади загальної середньої освіти м. Херсон та інших міст України	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова; кафедра німецької та романської філології
			4	заочна форма		
4	8	виробнича	2	денна форма	відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності ХДУ, сектор Офіс іншомовної освіти	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			2	заочна форма		

Види завдань/робіт, критерії оцінювання та порядок нарахування балів з практики висвітлюється у робочих програмах практик.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Практична підготовка здобувачів спеціальності А4 Середня освіта організовується та координується кафедрою англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова факультету філології, журналістики та мистецтв ХДУ.

Практика здобувачів здійснюється шляхом проходження ними практики: у структурних підрозділах університету, що забезпечують виконання програми практики; навчальних закладах м. Херсона та інших містах України.

Практична підготовка може здійснюватися за такими формами проходження практики:

- очна;
- онлайн (дистанційна);
- змішана.

Організацію та проведення практичної підготовки здійснює деканеса факультету, керівник практик від факультету, завідувач кафедри. Відповідальність за виконання програми практики покладено на гаранта освітньої програми, керівників практик від університету та керівників від баз практики.

Основною діяльністю керівника практики від університету є:

- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики;
- забезпечення виконання здобувачами програми практики;
- консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань, доповіді тощо;
- подання звітної документації;
- аналізування виконання програм практики й доповідає про її підсумки на засіданнях кафедри;
- складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету.

Керівник практики від бази практики відповідальний за:

- проведення інструктажу з охорони праці: вступний і безпосередньо на робочому місці;
- надання здобувачам можливість користуватися матеріально-технічною базою й інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечення обліку проходження практик здобувачів;
- повідомлення керівника практики факультету або керівника практики від університету про всі порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та про інші порушення;
- підготовку відгуку на кожного здобувача, відображаючи виконання програми практики.

Здобувачі, які проходять практику, зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановній конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно розпочати практику;
- вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
- скласти календарний графік проходження практики та залікових заходів, погодивши його з керівником від бази практики й викладачами – керівниками практики за фахом;
- вести звіт про результати практики та своєчасно подавати його на перевірку;
- працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики (КЗпП України);
- своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту й скласти залік з практики;

- проходити практику в терміни, визначені наказом по університету.

Форми і методи контролю:

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики представлені у робочих програмах практик. Контроль діяльності практикантів під час практики складається з поточного і підсумкового. *Поточний контроль* практики здійснюється керівником практики (присутність на базі практики фіксується на кафедрі). *Підсумковий контроль* здійснюється у спеціально відведений час після завершення проходження практики. Всі здобувачі беруть участь у підсумковій конференції. Здобувачі представляють свої презентації звітів і усно відповідають на запитання. Залік виставляє керівник практики.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми практики. Форма та вимоги щодо оформлення пакету звітної документації здобувача про результати проходження практик надається у робочій програмі практики. Термін подачі здобувачем пакету звітної документації встановлюються керівником практики від університету за узгодженням із завідувачем кафедри та керівником практики від факультетам, але не пізніше дати підсумкової конференції.

Після закінчення практики здобувач надає звітну документацію керівникові практики від університету і звітує перед комісією про виконання програми практики. Керівник практики виставляє здобувачу підсумкову оцінку на підставі сумарної оцінки за всіма напрямками його діяльності під час проходження практики та під час заліку. Здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.), демонструючи розроблені презентації звітів. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та може вміщувати фотозвіт, відео, скріншоти, аналіз, висновки результатів виконання завдань програми практики. Здобувачам задаються питання відповідно робочої програми, на які необхідно відповісти.

Захист здобувачами результатів практики відбувається перед комісією, яка затверджується наказом ректора, з урахуванням положень Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 №803-Д, оскарження результатів захисту відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д.

Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача за підписом керівника практики. Непроходження або невиконання програми практики вважаться академічною заборгованістю. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відраховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може дозволити індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право перескласти комісії залік з практики у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ. Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях кафедри.

Критерії оцінювання результатів кожної практики визначаються Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач/-ка має право оскаржити організацію, процедуру проведення та результати оцінювання контрольних заходів відповідно до Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті.

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф. Методика навчання іноземних мов і культур/ за заг. редакцією С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 590 с.
2. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 206 с.
3. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 64 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2019. 328 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2019. 320 с.
6. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2020. 256 с.
7. Програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 2-12 класи. К.: Ірпінь, 2015.208 с.
8. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 152 с.
9. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль: Астон, 2015. 248 с.

Допоміжна

10. Байдук А.А. Англійська мова. 2 клас: Плани-конспекти уроків (до підручника О.Д. Карп'юк). 3-тє вид., випр. і доп. Х.: Ранок, 2019. 176 с.
11. Барташніков О., Барташнікова І., Зелена І. Ігри для початкового навчання англійської мови. Тернопіль: Навчальна книга: Богдан, 2019. 64 с.
12. Басіна А. Методика викладання іноземної мови в початковій школі. К.: Шкільний світ, 2017. 115 с. (Бібліотечка «Шкільного світу»).

13. Бойчук О. For Fun and Profit. Навчаємось граючись. Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. 80 с.

14. Григор'єва Т.Ю. Формування вмінь усного монологічного мовлення студентів початкового етапу мовного ВНЗ з опорою на різні види наочності. Вісник Житомирського державного університету, 2014.

15. Денисенко М.В. Побачив – запам'ятав - навчився! Як правильно використовувати наочність при навчанні читання англійською мовою учнів початкової школи. Іноземні мови в навчальних закладах, 2017. № 3. С. 112-116.

16. Казачшер О.С. Роль наочності у навчанні англійської мови молодших школярів. Англійська мова та література. 2014. № 13. С. 2-5.

17. Назаренко Н. Особливості вивчення англійської мови першокласниками. Початкова школа. 2018. № 10. С. 2-4.

Інтернет-ресурси

18. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. 2020. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/10/08/derzhstandartbazovoiosvityprezentatsiya.pdf

19. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. Законодавство України, 2017. № 38-3. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

20. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і для шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf

21. Освіта: інклюзія та універсальний дизайн. URL: https://usif.ua/images/news/2021_08_30/EducationInclusiveUniversalDesign_Brochure_Web_2.pdf

22. Практичний посібник для шкіл з використання Інструменту демократичного розвитку. 2019. URL: https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka

23. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv

24. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/

25. Сучасне викладання іноземних мов. План уроку. URL : https://nus.org.ua/view/suchasne-vykladannya-inozemnyh-mov-plan-uroku/

26. Шаблон для написання конспекту з англійської мови. URL : https://naurok.com.ua/shablon-dlya-napisannya-konspektu-z-angliysko-movi-5173.html

27. British Council. Teaching English. URL : https://www.teachingenglish.org.uk/